

Θεματικός κύκλος: Φροντίζω το περιβάλλον

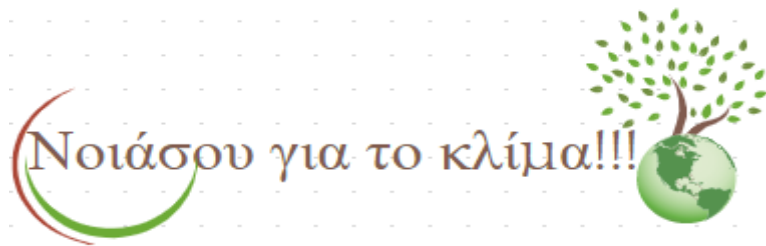
Υποθεματική: «Φυσικές καταστροφές - Πολιτική προστασία»

Ηλικιακή ομάδα: Ε - ΣΤ Δημοτικού

Συγγραφείς:

Μαρία Δημόπουλου – Ελένη Νιάρχου – Αλεξάνδρα Τσίγκου

Σκοπός του προγράμματος των 7 εργαστηρίων με θέμα "Νοιάσου για το κλίμα...." είναι η απελευθέρωση των μαθητών από το άγχος και τα φοβικά σύνδρομα που τους δημιουργεί ο καταγισμός αρνητικών εικόνων και ζοφερών προγνώσεων για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στον πλανήτη. Για την ενδυνάμωση των μαθητών και την μετακίνησή τους από την φοβική ακινησία στον θετικό οραματισμό χρησιμοποιείται η Τέχνη με ποικίλες εκφράσεις της, όπως μουσική, εικαστικά, θέατρο, βίντεο, και ενεργοποιείται η δημιουργικότητά τους μέσα από την ανάπτυξη και καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων του 21ου αιώνα.

«Νοιάσου για το κλίμα»

Φορέας:

Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Α' και Γ' Αθήνας

Συγγραφείς:

- **Μαρία Δημοπούλου**, ΠΕ70, Med Επιστήμες της Αγωγής, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ΔΠΕ Α' Αθήνας
- **Ελένη Νιάρχου**, ΠΕ79.01, Β.Α. στον Ευρωπαϊκό Πολιτισμό, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ΔΠΕ Γ' Αθήνας
- **Αλεξάνδρα Τσίγκου**, ΠΕ70, ΜSc Περιβαλλοντικός σχεδιασμός πόλεων και κτιρίων, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ΔΠΕ Δυτικής Αττικής

Φιλοσοφία του Προγράμματος

Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό σενάριο που εντάσσεται στον 2ο Θεματικό Κύκλο «Φροντίζω το Περιβάλλον» στην Υποθεματική «2. Κλιματική αλλαγή.....» και στοχεύει στην ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων.

Η **κλιματική αλλαγή** θεωρείται το μείζον πρόβλημα του σύγχρονου πολιτισμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Η κρισιμότητα της κατάστασης, η διαταραχή που υπάρχει ήδη καταγεγραμμένη σε όλα τα φυσικά οικοσυστήματα με σκληρές εικόνες, η μετακίνηση εκατομμυρίων ανθρώπων– κλιματικών προσφύγων από τις εστίες και οι χιλιάδες άνθρωποι θύματα των συχνών φυσικών καταστροφών καθιστούν την ενασχόληση με το θέμα πολλές φορές πηγή άγχους, φόβου, αγωνίας για τα παιδιά με αποτέλεσμα την εδραίωση ενός συναισθήματος αδυναμίας, μοιρολατρίας και ακινησίας. Τα αυξανόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο προκαλούν τον εκφοβισμό των παιδιών που ακολουθείται από παράλυση και αδυναμία δράσης (Jensen και Schnack, 2006).

Η διδακτική πρόταση που ακολουθεί αποσκοπεί στην αλλαγή της θέσης των παιδιών από το αίσθημα της αδυναμίας και της άρνησης στη θέληση για δράση με όχημα την τέχνη. Η τέχνη ως μεθοδολογικό εργαλείο ενίσχυσης της συμμετοχής των παιδιών στη διαμόρφωση του περιβάλλοντός τους συμβάλλει στη δημιουργία ενός πλαισίου ελευθερίας στην έκφραση και τη δράση των παιδιών, το οποίο θέτει τις βάσεις για την ενδυνάμωση, την αύξηση της αυτοπεποίθησής τους και την ενεργοποίησή τους. Τα παιδιά έρχονται αντιμέτωπα με τα ζητήματα του περιβάλλοντός τους, και μέσα από την εξωτερίκευση των εμπειριών, των απόψεων και των συναισθημάτων τους για το περιβάλλον και από την επικοινωνία αυτών των ιδεών ενδυναμώνονται και χειραφετούνται υπερβαίνοντας έτσι την περιθωριοποίησή τους (Freire, 1977).

Σκοπός του Προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος των 7 εργαστηρίων με θέμα “Νοιάσου για το κλίμα....” είναι η απελευθέρωση των μαθητών από το άγχος και τα φοβικά σύνδρομα που τους δημιουργεί ο καταγισμός αρνητικών εικόνων και ζοφερών προγνώσεων για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στον πλανήτη. Για την ενδυνάμωση των μαθητών και την μετακίνησή τους από την φοβική ακινησία στον θετικό οραματισμό χρησιμοποιείται η Τέχνη με ποικίλες εκφράσεις της, όπως μουσική, εικαστικά, θέατρο, βίντεο, και ενεργοποιείται η δημιουργικότητά τους μέσα από την ανάπτυξη και καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων του 21ου αιώνα.

Ως επιμέρους δεξιότητες καλλιεργούνται κυρίως:

A1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (Συνεργασία, Επικοινωνία, Κριτική σκέψη, Δημιουργικότητα)

A2. Ψηφιακή μάθηση 21^{ου} αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον)

A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας

B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Κοινωνικές Δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα),

B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, διαμεσολάβηση, επίλυση συγκρούσεων, Πολιτειότητα)

G1. Δεξιότητες της τεχνολογίας (Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών)

Δ1. Στρατηγική Σκέψη (Οργανωσιακή σκέψη, Μελέτη περιπτώσεων και Επίλυση προβλημάτων)

Δ2. Πλάγια σκέψη (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη), Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές

Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός

Συνοπτικός Πίνακας Εργαστηρίων- Δεξιοτήτων που αναπτύσσονται

Ε.Δ.	Δραστηριότητες	Δεξιότητες
1ο Εργαστήριο	Ανάκληση προϋπαρχουσών γνώσεων – Αφόρμηση	A1, A2, B1, Γ1, Δ1
2ο Εργαστήριο	«Τραγουδάμε για το κλίμα!!!»	A1, A3, B1, Δ1, Δ3
3ο Εργαστήριο	«Ο πλανήτης στο “κόκκινο”... Νοιάσου για το κλίμα!!!»	A1, A3, B1, B3, Δ1, Δ2
4ο Εργαστήριο	«Πλημμυρίζουμε... Νοιάσου για το κλίμα!!!»	A1, A2, B1, Γ1, Δ1, Δ3
5ο Εργαστήριο	«Ο καιρός τρελάθηκε... Νοιάσου για το κλίμα!!!»	A1, A2, B1, Γ1, Δ1, Δ3
6ο Εργαστήριο	«Πάρε θέση...Νοιάσου για το κλίμα!!!»	A1, A2, A3, B1, Γ1, Δ1
7ο Εργαστήριο	Αναστοχασμός – Αξιολόγηση- Διάχυση	A1, A2, Δ1, Δ3

Προαπαιτούμενες γνώσεις

Για την πραγματοποίηση των σχεδιασμένων δεξιοτήτων οι μαθητές χρειάζεται να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή, καθώς επίσης και με την εργασία σε ομάδες. Μέσα από το αναλυτικό τους πρόγραμμα έχουν έρθει σε επαφή με έννοιες όπως: καιρός και κλίμα, κλιματική αλλαγή, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εξοικονόμηση ενέργειας, ακραία καιρικά φαινόμενα. Χρειάζεται μια μικρή εξοικείωση σε θεατρικές τεχνικές, καθώς και στη χρήση ψηφιακών συσκευών (τάμπλετ, φωτογραφικής μηχανής ή κινητού) για την ηχογράφηση ή την βιντεοσκόπηση. Η χρήση ψηφιακών εργαλείων για την δημιουργία Εννοιολογικού Χάρτη γίνεται από τον εκπαιδευτικό στον υπολογιστή της τάξης με ταυτόχρονη προβολή και την συμβολή των μαθητών.

Μεθοδολογία – Τρόπος εργασίας

Τα 7 Εργαστήρια Δεξιοτήτων έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τις αρχές της ανακαλυπτικής – βιωματικής μεθόδου και αξιοποιούν την επίλυση προβλήματος, τον καταγισμό ιδεών, τον Εννοιολογικό Χάρτη, την παραγωγική μάθηση μέσω τεχνών.

Οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε ομάδες και για τις ανάγκες κάποιων δραστηριοτήτων μετατρέπεται σε ολομέλεια. Οι ομάδες αποτελούνται από 4-5 μαθητές ή μαθήτριες και είναι ανομοιογενείς ως προς τις ικανότητες και το φύλο. Οι ρόλοι είναι διακριτοί, καθώς κάποιος πρέπει να συντονίζει, κάποιος να παρατηρεί, κάποιος να κρατά σημειώσεις, κάποιος να παρουσιάζει. Με σοβαρότητα και σεβασμό ανταλλάσσουν απόψεις, τις αξιολογούν, τις συνθέτουν και τις παρουσιάζουν στην ολομέλεια. Ως διδακτικές τεχνικές αξιοποιούνται η ιδεοθύελλα και ο εννοιολογικός χάρτης. Σημαντική είναι η χρήση ψηφιακών εργαλείων παρουσίασης των αποτελεσμάτων.

Συνδέσεις

- Διαδραστική [εικόνα gif](#)
- Στάδια φαινομένου θερμοκηπίου - [μετάφραση](#)
- Λογισμικό δημιουργίας Εννοιολογικών Χαρτών CmapTools (<https://cmap.ihmc.us/>)
- Διαδραστική εφαρμογή για την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου <http://photodentro.edu.gr/lor/handle/8521/3423>,
- Τραγούδι “Μπες στο κλίμα”, WWF Hellas
- Στίχοι τραγουδιού [«Μπες στο κλίμα»](#)
- Ηχητικό υλικό [«Ανθρώπινο δικαίωμα» η προστασία του κλίματος \(mp3\)](#),
- Βίντεο - animation [ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ](#)
- Εργαλείο Pixton <https://www.pixton.com/>
- Φύλλο εργασίας: [“Κατατάσσω τις ενέργειες ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους”](#)
- Βίντεο με το ποίημα του 8χρονου Frankie Morland <https://youtu.be/77DzQvJOvKI>
- Φύλλο Εργασίας : [“World in danger”](#)
- Βίντεο με τίτλο: [«Energy Revolution»](#), Greenpeace
- Ομιλία της Γκρέτας Τούνμπεργκ στα Ηνωμένα Έθνη <https://www.youtube.com/watch?v=DYqtXR8iPIE>
- Η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας παρέχει στους νέους πληροφορίες σχετικά με το τι είναι η [κλιματική αλλαγή](#).
- Η πόλη του μέλλοντος: <https://www.contentarchive.wwf.gr/images/pdfs/pe/FrigoPoliMellontos.pdf>
- Κουίζ: https://www.youtube.com/watch?v=Ooi9iFsxu_k
- Επίσημος ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης https://ec.europa.eu/clima/sites/youth/causes_el

Περιγραφική αξιολόγηση

Η περιγραφική αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται με 3 τρόπους:

1. Στο τέλος κάθε εργαστηρίου γίνεται 5/λεπτος αναστοχασμός της τάξης σε κύκλο.
2. Κάθε μαθητής/μαθήτρια αυτοαξιολογείται αναστοχαζόμενος βάσει του Ατομικού του Φακέλου Μαθητή (Portfolio), ο οποίος τροφοδοτείται με τα παραγόμενα κάθε εργαστηρίου.
3. Στο τελευταίο εργαστήριο η ολομέλεια της τάξης προχωράει σε κριτικό αναστοχασμό.

Βιβλιογραφία

- Freire, P. (1974). Η αγωγή του καταπιεζόμενου. Εκδ. Κέδρος
- Jensen, B. B. & Schnack, K. (2006). The action competence approach in environmental education. Environmental Education Research 12(3-4): 471-486.
- Μασσαγγούρας Ηλ. (2003). Η Διαθεματικότητα στη σχολική γνώση. Γρηγόρης.

- Σχολικά Εγχειρίδια Φυσικών, Ε΄ & ΣΤ΄ Δημοτικού (βιβλίο μαθητή τετράδιο εργασιών βιβλίο δασκάλου)
- Φορτούνη, Τ., Κομματάς, Ν., Αλεξανδράτος, Γ., Ράπτη, Α. (2006): «Οι χάρτες εννοιών στο σχολείο», Ατραπός, σελ.29

Λεπτομερής οδηγός για τον εκπαιδευτικό

1ο Εργαστήριο: «Ανάκληση προϋπαρχουσών γνώσεων – Αφόρμηση»	
Δεξιότητες	A1, A2, B1, Γ1, Δ1
 Στόχοι	Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται: <ul style="list-style-type: none"> • να ενεργοποιήσουν την προϋπάρχουσα γνώση • να εισαχθούν στο προς μελέτη θέμα • να αντιληφθούν την κρισιμότητα της κλιματικής αλλαγής • να χρησιμοποιούν το εργαλείο τεχνολογίας SmartTools ή τη διαδραστική εφαρμογή του Φωτόδεντρου
Ηλικιακή ομάδα	E - ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45΄)
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> • χαρτί του μέτρου, φύλλα A4 • μαρκαδόροι, χαρτοταινία • ηλεκτρονικός υπολογιστής • προβολικό μηχάνημα • σύνδεση στο διαδίκτυο
Εργασία για το Portfolio	Φύλλο A4 από τη δραστηριότητα 1.4 (ένδειξη 1)
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα • Εννοιολογικός χάρτης • Καταιγισμός ιδεών • Εργασία στην ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

1.1 Ανάκληση προϋπαρχουσών ιδεών- Ιδεοθύελλα (5΄)

Οι μαθητές/τριες καλούνται να αναφέρουν λέξεις που τους έρχονται στο μυαλό ακούγοντας τη φράση “Κλιματική αλλαγή”. Ο/η εκπαιδευτικός καταγράφει την Ιδεοθύελλα υπό μορφή Αράχνης σε χαρτί του μέτρου χωρίς να σχολιάζει.

1.2 Αφόρμηση – Ευαισθητοποίηση (15΄)

Ως αφόρμηση για το προς μελέτη θέμα, προβάλλεται η διαδραστική [εικόνα gif](#), μέσω της οποίας οι μαθητές/τριες προσπαθούν να εξηγήσουν την υπερθέρμανση της γης στις περιόδους πριν, κατά και μετά τη βιομηχανική εποχή. Ο/η εκπαιδευτικός βοηθάει με τη μετάφραση της αγγλικής ορολογίας ([μετάφραση](#)). Ο/η εκπαιδευτικός ρωτάει τους μαθητές/τριες εάν τους προέκυψαν νέες σκέψεις μετά την προβολή της διαδραστικής εικόνας και τους ζητάει

να συμπληρώσουν την Αράχνη με τις νέες ιδέες και με τη νέα ορολογία που προκύπτει από την περιγραφή του φαινομένου (ηλιακή ακτινοβολία, φαινόμενο του θερμοκηπίου, ατμόσφαιρα, αέρια του θερμοκηπίου, ανθρώπινες δραστηριότητες, ορυκτά καύσιμα, βιομηχανία, γεωργία, αποψιλώσεις δασών, ένταση του φαινομένου, υπερθέρμανση του πλανήτη). Στο σημείο αυτό χρειάζεται α) να γίνει αποσαφήνιση μιας συνήθους παρανόησης- ενοχοποίησης του φαινομένου του θερμοκηπίου καθώς η ζωή στη γη υπάρχει εξαιτίας αυτού του φαινομένου, και β) να τονιστεί ότι το φαινόμενο έχει ενισχυθεί σημαντικά λόγω των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων που εκλύουν υπερβολικές ποσότητες αερίων του θερμοκηπίου.

1.3 Δημιουργία Εννοιολογικού Χάρτη (20΄)

Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός με τη βοήθεια του ανοικτού τύπου λογισμικού δημιουργίας Εννοιολογικών Χαρτών CmapTools (<https://cmap.ihmc.us/>) ή τη διαδραστική εφαρμογή για την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου <http://photodentro.edu.gr/lor/handle/8521/3423>, καλούνται να δημιουργήσουν τον δικό τους εννοιολογικό χάρτη για την κλιματική αλλαγή στο περιβάλλον ενός φυλλομετρητή του υπολογιστή της τάξης και με ταυτόχρονη προβολή στον διαδραστικό πίνακα. Σε περίπτωση που η τάξη δεν διαθέτει τον τεχνολογικό εξοπλισμό για ψηφιακή δημιουργία του Ε.Χ., ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει εικονογραφικούς τρόπους αποτύπωσης των ιδεών των μαθητών σε χαρτί του μέτρου. Καταγράφονται οι αρχικοί προβληματισμοί των παιδιών για τα αίτια, τις συνέπειες και τις λύσεις του προβλήματος.

Επισημαίνεται ότι ο Ε.Χ. είναι ένα εργαλείο, στο οποίο ο/η εκπαιδευτικός με τους μαθητές/τριες καταφεύγουν, επεξεργάζονται και πιθανά διορθώνουν ανάλογα με τις γνώσεις που προσλαμβάνουν καθ' όλη τη διάρκεια των επτά εργαστηρίων (εργαλείο αξιολόγησης της μάθησης και της εξέλιξης της γνωστικής αλλαγής μετά τη διδακτική παρέμβαση). Θα χρησιμοποιηθεί δε στο τελευταίο εργαστήριο για τη γνωστική κατανόηση της κλιματικής αλλαγής (στάδιο μεταγνώσης). Στο τέλος του εργαστηρίου ο Ε.Χ. αναρτάται στην ψηφιακή τάξη προς διάθεση των μαθητών αποθηκευμένος σε μορφή jpeg ή τοποθετείται σ ένα εμφανές σημείο μέσα στην τάξη (παραδοσιακή μορφή).

1.4 Αναστοχασμός εργαστηρίου (5΄)

Οι μαθητές/τριες σε κύκλο διατυπώνουν τις σκέψεις τους για το τι τους άρεσε και τι τους δυσκόλεψε από το εργαστήριο που προηγήθηκε. Εναλλακτικά γράφουν σε λευκό χαρτί τις 10 σημαντικότερες λέξεις/φράσεις που θα συγκρατήσουν από το εργαστήριο και κατόπιν το τοποθετούν στον Ατομικό Φάκελο Επιτευγμάτων τους (Portfolio) με την ένδειξη 1.

2ο Εργαστήριο: «Τραγουδάμε για το κλίμα!!!»

Δεξιότητες	A1, A3, B1, Δ1, Δ3
 Στόχοι	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προσεγγίσουν την έννοια της κλιματικής αλλαγής μέσω της τέχνης • να αξιοποιήσουν διδακτικά ένα μουσικό κομμάτι • να αναγνωρίσουν και να ονομάσουν συναισθήματα που ένιωσαν κατά τη διάρκεια της ακρόασης • να ανασύρουν και να αφηγηθούν εμπειρίες που θεωρούν ότι σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή • να συσχετίσουν εμπειρίες με τα συναισθήματα που τους προκάλεσε η μουσική ακρόαση • να εκφραστούν εικαστικά
Ηλικιακή ομάδα	E - ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45')
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> • πίνακας τάξης • ηλεκτρονικός υπολογιστής • προβολικό μηχάνημα • σύνδεση στο διαδίκτυο
Εργασία για το Portfolio	Φύλλα A4 από τη δραστηριότητα 2.5 (ένδειξη 2,3)
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Καταιγισμός ιδεών • Εργασία στην ομάδα • Εργασία σε ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

2.1 Ακρόαση μουσικού κομματιού (5')

Ο/η εκπαιδευτικός ξεκινά την αφόρμηση με το τραγούδι [“Μπες στο κλίμα”](#).

2.2 Περιγραφή συναισθημάτων (10')

Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τον πίνακα της τάξης σε δύο μέρη. Οι μαθητές/τριες ακούν το μουσικό κομμάτι και προσπαθούν να το αποκωδικοποιήσουν χωρίς καμία κατεύθυνση και συζήτηση από τον/ην εκπαιδευτικό. Στη συνέχεια, οι μαθητές/τριες καλούνται να περιγράψουν ποια **συναισθήματα** τους προκάλεσαν οι στίχοι του τραγουδιού και ποιο είναι το σημείο που τους έκανε μεγαλύτερη εντύπωση.

Ο/η εκπαιδευτικός, στο αριστερό κομμάτι του πίνακα καταγράφει τα συναισθήματα και τα σημεία που τους έκαναν εντύπωση μετά την πρώτη ακρόαση του μουσικού κομματιού.

2.3 Κατάθεση προσωπικών εμπειριών (10')

Στη συνέχεια, ξαναβάζει να ακούσουν το μουσικό κομμάτι και καλεί τους μαθητές/τριες να μοιραστούν, στην ολομέλεια της τάξης, μια εμπειρία που σχετίζεται με το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής και την οποία ανέσυραν στη μνήμη τους με αφορμή τους στίχους του τραγουδιού. Ο/η εκπαιδευτικός με κατάλληλες ερωτήσεις ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να εκφράσουν σχετικές εμπειρίες που είτε έχουν βιώσει είτε έχουν ακούσει από κάποια πηγή και οι οποίες σχετίζονται με ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρα, πυρκαγιά, καταιγίδα, τυφώνα κλπ). Ο/η εκπαιδευτικός γράφει στο δεξί κομμάτι του πίνακα τις εμπειρίες των μαθητών.

2.4 Σύνδεση εμπειριών με συναισθήματα (10')

Ο/η εκπαιδευτικός συζητάει με τους μαθητές/τριες κατά πόσο άλλαξαν τα συναισθήματα που ένιωσαν μετά την πρώτη ακρόαση του μουσικού κομματιού. Τους προτείνει αν θέλουν να προσθέσουν κι άλλα συναισθήματα στο αριστερό κομμάτι του πίνακα και τους ζητάει να συνδέσουν τα συναισθήματα που έχουν γραφτεί στο αριστερό κομμάτι του πίνακα με τις εμπειρίες που καταγράφηκαν στο δεξί κομμάτι. Για παράδειγμα μια πλημμύρα μπορεί να συνδεθεί με συναισθήματα όπως: αγωνία, φόβος, ανησυχία...

2.5 Αναστοχασμός (10')

Ο/η εκπαιδευτικός μοιράζει τους στίχους του τραγουδιού και το τραγουδούν όλοι μαζί. Σε λευκό χαρτί Α4 ζωγραφίζουν ένα έντονο συναίσθημα που τους άφησε η ακρόαση του κομματιού. Τα δύο αυτά φύλλα τροφοδοτούν τον Ατομικό Φάκελο Επιτευγμάτων (Portfolio) κάθε μαθητή με την ένδειξη 2 και 3.

2.6 Δραστηριότητες επέκτασης

Με αφορμή τους στίχους του τραγουδιού [«Μπες στο κλίμα»](#), οι μαθητές/τριες καλούνται:

- να πάρουν θέση απέναντι στο ανθρώπινο δικαίωμα της προστασίας του κλίματος. Συμπληρωματικά, μπορούν να ακούσουν και το ακόλουθο ηχητικό υλικό [«Ανθρώπινο δικαίωμα» η προστασία του κλίματος \(mp3\)](#) ώστε να έχουν μια πιο ολοκληρωμένη άποψη για την ανάγκη προστασίας του κλίματος και να οδηγηθούν σε δράσεις/ενέργειες αντιμετώπισής της,
- να αναζητήσουν και να ερμηνεύσουν την ταυτότητα του βιντεοκλιπ,
- να διατυπώσουν υποθέσεις για τη χρήση ενός μουσικού κομματιού σε μια καμπάνια ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό ζήτημα του πλανήτη,
- να συζητήσουν για την οργάνωση (WWF) και τη διεθνή της εμβέλεια.

3ο Εργαστήριο: «Ο πλανήτης στο “κόκκινο”... Νοιάσου για το κλίμα!!!»

Δεξιότητες	A1, A3, B1, B3, Δ1, Δ2
 Στόχοι	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να συνειδητοποιήσουν πόσο η υπερθέρμανση του πλανήτη και τα επακόλουθα ακραία καιρικά φαινόμενα επηρεάζουν τα οικοσυστήματα της περιοχής • να αναζητήσουν επιλογές προστασίας από την αύξηση της θερμοκρασίας • να προτείνουν τρόπους για την αντιμετώπιση του φαινομένου της υπερθέρμανσης • να εξοικειωθούν με μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης • να γνωρίσουν διάφορες τεχνικές και τρόπους, για να εκφράζονται με δημιουργικό τρόπο και να μεταβιβάζουν απόψεις, συναισθήματα και βιώματα.
Ηλικιακή ομάδα	E - ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45')
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> • χαρτί του μέτρου, φύλλα A4 • μαρκαδόροι, χαρτοταινία • ηλεκτρονικός υπολογιστής • προβολικό μηχάνημα • σύνδεση στο διαδίκτυο
Εργασία για το Portfolio	Φύλλο A4 από τη δραστηριότητα 3.3 (ένδειξη 4)
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Καταιγισμός ιδεών • Ερωταποκρίσεις • Ηθικό δίλημμα • Εργασία στην ομάδα • Εργασία σε ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

3.1 Ποιος είναι ο μηχανισμός της υπερθέρμανσης; (5')

Οι μαθητές/τριες μελετούν τον μηχανισμό της υπερθέρμανσης με τη βοήθεια του ακόλουθου βίντεο - animation [ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ](#). Με αφετηρία τον στίχο “Ποια υπερθέρμανση γεννάει ένα τέρας που ξυπνάει; Θα μας πνίξει, θα μας φάει... Μπες στο κλίμα!!!” και στόχο την παραγωγική μάθηση μέσω της τέχνης δουλεύουν σε ομάδες.

3.2 Εργασία σε ομάδες (20΄)

Οι μαθητές/τριες χωρισμένοι σε 4 ομάδες θα πρέπει να αποτυπώσουν το φαινόμενο της υπερθέρμανσης χρησιμοποιώντας μια μορφή τέχνης: θέατρο, δημιουργική γραφή, εικαστικές δημιουργίες ή εικαστικά ενεργοποιημένους χώρους (Installation - Εγκατάσταση). Αρχικά συζητούν για τον τρόπο που θα αποτυπώσουν το φαινόμενο της υπερθέρμανσης και έπειτα τον τρόπο που θα το αποδώσουν (μέσω μουσικής, θεάτρου, εικαστικής δημιουργίας κ.α.)

Ενδεικτική πρόταση:

Οι μαθητές δουλεύοντας σε ομάδα φτιάχνουν ένα μικρό σενάριο και δημιουργούν με το σώμα τους μια “παγωμένη” εικόνα που αποδίδει το νόημα του στίχου “**Ποια υπερθέρμανση γεννάει ένα τέρας που ξυπνάει; Θα μας πνίξει, θα μας φάει... Μπες στο κλίμα!!!**”. Το κάθε μέλος έχει ένα ρόλο μέσα στην παγωμένη εικόνα, τον οποίο θ’ αποκαλύπτει μόλις αγγιχτεί με το μαγικό ραβδάκι ενός από τα μέλη της ομάδας.

3.3 Παρουσίαση των ομάδων- Αναστοχασμός ανά ομάδα (20΄)

Η κάθε ομάδα παρουσιάζει την παγωμένη εικόνα της, αναλύει την ιδέα της και τον τρόπο δουλειάς της. Αναστοχάζεται πάνω στις δυσκολίες που συνάντησε. Οι υπόλοιποι μαθητές της τάξης προσπαθούν να ερμηνεύσουν τι ακριβώς περιγράφουν οι συμμαθητές τους, κάνουν σχόλια και δημιουργικές παρατηρήσεις. Δίνουν ποικίλους τίτλους στο κάθε έργο. Συζητούν για την πολλαπλή ανάγνωση των καλλιτεχνικών έργων και το ρόλο του θεατή. Οι ομάδες φωτογραφίζονται μαζί με το έργο τους. Η φωτογραφία σε αντίτυπα τροφοδοτεί τους Ατομικούς Φακέλους Επιτευγμάτων (Portfolio) των μελών της με την ένδειξη 4.

3.4 Αναστοχασμός (5΄)

Οι μαθητές/τριες και ο/η εκπαιδευτικός λένε με μια φράση τι τους άρεσε από τη δραστηριότητα, τι τους δυσκόλεψε ή τι θα άλλαζαν.

4ο Εργαστήριο: «Πλημμυρίζουμε... Νοιάσου για το κλίμα!!!»

Δεξιότητες	A1, A2, B1, Γ1, Δ1, Δ3
 Στόχοι	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να ενεργοποιήσουν την προϋπάρχουσα γνώση • να ενημερωθούν για τα ακραία καιρικά φαινόμενα και τις αιτίες που τα προκαλούν • να προσεγγίσουν την κλιματική αλλαγή με τη βοήθεια της γελοιογραφίας • να αξιοποιήσουν τη δύναμη του σκίτσου και του χιούμορ για την προσέγγιση μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων • να χρησιμοποιούν το εργαλείο τεχνολογίας Pixton για τη δημιουργία ψηφιακών κόμικ.
Ηλικιακή ομάδα	E - ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45')
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> • χαρτί του μέτρου, φύλλα A4 • μαρκαδόροι, χαρτοταινία • ηλεκτρονικός υπολογιστής • προβολικό μηχάνημα • σύνδεση στο διαδίκτυο
Εργασία για το Portfolio	Φύλλο A4 από τη δραστηριότητα 4.3 (ένδειξη 5)
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση • Καταιγισμός ιδεών • Εργασία στην ομάδα • Εργασία σε ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

4.1 Αρχικές απόψεις των μαθητών (5')

Οι μαθητές/τριες σε ολομέλεια συζητούν και αναλύουν τον στίχο: **«Ποια πλημμύρα μας τραβάει σ' ένα ηφαίστειο που ξεσπάει;»**

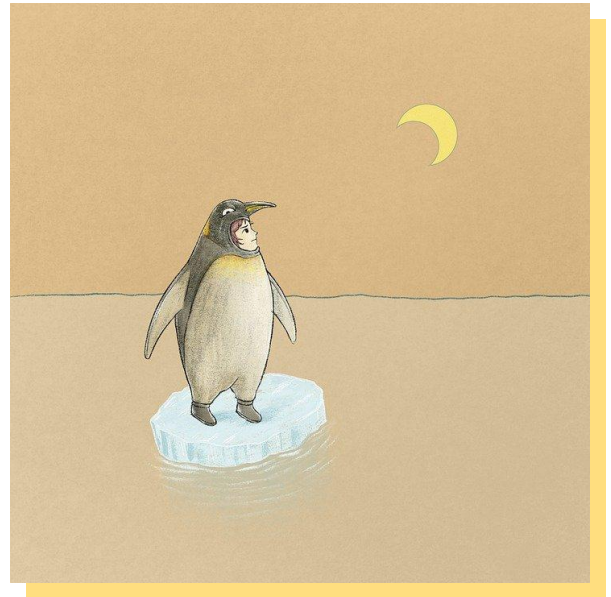
- Τι εννοεί ο στιχουργός με τη φράση “ένα ηφαίστειο που ξεσπάει”;
- Ποιες είναι οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και πώς επηρεάζουν τη ζωή του ανθρώπου;

4.2 Προβολή γελοιογραφιών (10')

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει με τη βοήθεια του Η/Υ γελοιογραφίες για την κλιματική αλλαγή που θα αναζητήσει στο διαδίκτυο. Οι μαθητές/τριες ανακαλύπτουν με ποιο τρόπο ο καλλιτέχνης αξιοποιεί τη δύναμη του σκίτσου και του χιούμορ και σχολιάζουν τις ανθρώπινες συμπεριφορές που στηλιτεύονται μέσα από αυτό.

(Ενδεικτική γελοιογραφία)

4.3 Δημιουργία κόμικ (25')

Οι μαθητές/τριες σε ομάδες επεξεργάζονται τις γελοιογραφίες που τους δείχνει ο/η εκπαιδευτικός και δημιουργούν έξυπνους και χιουμοριστικούς διαλόγους ώστε να σχεδιάζουν το δικό τους κόμικ σε χαρτί A4 χωρισμένο σε 4 ή 6 καρέ. Εκθέτουν τα κόμικς τους σε ένα εμφανές σημείο μέσα στην τάξη ώστε να τα δουν όλοι οι συμμαθητές τους.

Με τις δημιουργίες τους τροφοδοτούν τους Ατομικούς Φακέλους Επιτευγμάτων (Portfolio) των μελών των ομάδων με την ένδειξη 5.

Σαν επέκταση στο Εργαστήριο Πληροφορικής μετατρέπουν τα κόμικς τους σε ψηφιακή μορφή με το εργαλείο Pixton (<https://www.pixton.com/>).

4.4 Αναστοχασμός (5')

Οι μαθητές/τριες και ο/η εκπαιδευτικός λένε με μια φράση τι τους άρεσε από τη δραστηριότητα, τι τους δυσκόλεψε ή τι θα άλλαζαν.

4.5 Δραστηριότητα επέκτασης

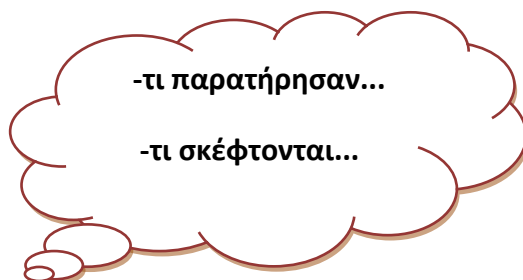
Οι γελοιογραφίες περιγράφουν τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Ο/η εκπαιδευτικός ρωτάει τους μαθητές/τριες ποιές από τις ενέργειες που περιλαμβάνονται στο Φύλλο εργασίας “Κατατάσσω τις ενέργειες ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους” πρόκειται να υιοθετήσουν, ώστε να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και να μην γίνουν μέρος μιας τόσο ζοφερής κατάστασης. Ο/η εκπαιδευτικός συζητάει με τους μαθητές/τριες για τυχόν απορίες που έχουν στις προτεινόμενες ενέργειες και, στη συνέχεια, οι μαθητές/τριες δουλεύοντας στην ομάδα τους θα πρέπει να αριθμήσουν τις παρακάτω ενέργειες σύμφωνα με τη σπουδαιότητά τους (1- η περισσότερο σημαντική και 10- η λιγότερο σημαντική). Η τελική λίστα έτσι όπως έχει διαμορφωθεί από τη συνεργασία των μελών κάθε ομάδας, ανακοινώνεται στην ολομέλεια της τάξης ή αναρτάται στην ψηφιακή τάξη (e-me ή e-class).

5ο Εργαστήριο: «Ο καιρός τρελάθηκε... Νοιάσου για το κλίμα!!!»

Δεξιότητες	A1, A2, B1, Γ1, Δ1, Δ3
 Στόχοι	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να προσεγγίσουν την έννοια της κλιματικής αλλαγής με στοιχεία καλλιτεχνικά • να απελευθερώσουν τη φαντασία τους • να συνθέσουν πεζο-ποιήματα μέσω δημιουργικής γραφής • να ενδυναμώσουν τη φωνή τους • να εκφραστούν δημιουργικά για την έννοια της κλιματικής αλλαγής
Ηλικιακή ομάδα	Ε - ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45΄)
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> • χαρτί του μέτρου, φύλλα A4 • μαρκαδόροι, χαρτοταινία • ηλεκτρονικός υπολογιστής • προβολικό μηχάνημα • σύνδεση στο διαδίκτυο
Εργασία για το Portfolio	Φύλλο A4 από τη δραστηριότητα 5.3 (ένδειξη 6)
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση • Καταιγισμός ιδεών • Εργασία στην ομάδα • Εργασία σε ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

5.1 Προβολή βίντεο και συζήτηση (10΄)

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει το βίντεο <https://youtu.be/77DzQvJOvKI> με το ποίημα του 8χρονου Frankie Morland μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή της τάξης ή εναλλακτικά το ανεβάζει στην ψηφιακή τάξη (e-me ή e-class) για να το δουν οι μαθητές/τριες ασύγχρονα. Κατόπιν, ρωτάει τους μαθητές/τριες

5.2 Απελευθέρωση της φαντασίας (20')

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει τη φράση “κλιματική αλλαγή” και ζητά από τους μαθητές/τριες να απαντήσουν δημιουργικά και απελευθερώνοντας τη φαντασία τους στις παρακάτω μικρές υποθέσεις από το Φύλλο Εργασίας [“World in danger”](#).

Κατόπιν, ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές με τις λέξεις των απαντήσεων να φτιάξουν **μια μικρή ιστορία- πεζοποίηση** (roème en prose) χρησιμοποιώντας και άλλες συνδεδεμένες λέξεις. Η ιστορία θα αποτυπώνει επιπτώσεις από την άνοδο της θερμοκρασίας του πλανήτη στο φυτικό και ζωικό βασίλειο.

Στη συνέχεια τοποθετούν τη μικρή ιστορία- πεζοποίηση σε χαρτί A4 δημιουργώντας μια μορφή καλλιγραφήματος (πχ δέντρο, βάρκα, σύννεφο, πουλί κλπ).

5.3 Απαγγελία πεζο-ποιημάτων

Οι μαθητές απαγγέλλουν με ρυθμό τα πεζοποιημάτά τους και απολαμβάνουν τις δημιουργικές ιστορίες των συμμαθητών τους και τη μορφοποίησή τους. Αυτά τα δημιουργήματα αναρτώνται στη γωνιά του προγράμματος και σε δεύτερο χρόνο στον Ατομικό Φάκελο Επιτευγμάτων (Portfolio) του μαθητή.

5.4 Αναστοχασμός

Γράφουν σε αυτοκόλλητο χαρτάκι μία λέξη για το συναίσθημα που ένιωσαν από όλη τη διαδικασία της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

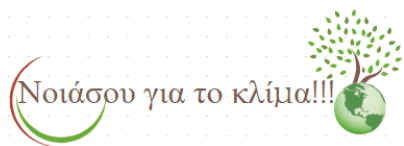
6ο Εργαστήριο: «Πάρε θέση ... Νοιάσου για το κλίμα!!!»	
Δεξιότητες	A1, A2, A3, B1, Γ1, Δ1
 Στόχοι	<p>Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> να έρθουν σε επαφή με την ακτιβιστική καλλιτεχνική έκφραση να ενημερωθούν για τα εφηβικά κινήματα για το κλίμα να απελευθερώσουν τη φαντασία τους και να εκφραστούν μέσω της τέχνης να σχεδιάσουν και να δημιουργήσουν τα δικά τους μικρά σποτ να ενδυναμώσουν τη φωνή τους και να εκφραστούν δημιουργικά για την έννοια της κλιματικής αλλαγής.
Ηλικιακή ομάδα	E- ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45')
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> χαρτί του μέτρου, φύλλα A4 μαρκαδόροι, χαρτοταινία ηλεκτρονικός υπολογιστής προβολικό μηχάνημα σύνδεση στο διαδίκτυο τάμπλετ ή φωτογραφική μηχανή ή κινητό τηλέφωνο
Εργασία για το Portfolio	Φύλλο A4 από τη δραστηριότητα 6.2 (ένδειξη 7)
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> Καταιγισμός ιδεών Εργασία στην ομάδα Εργασία σε ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

6.1 Προβολή και ανάλυση βίντεο (10')

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει στους μαθητές/τριες το ακόλουθο μεταγλωττισμένο βίντεο με τίτλο: [«Energy Revolution»](#) που έχει δημιουργήσει η Greenpeace. Οι μαθητές/τριες συζητούν και επιχειρηματολογούν σχετικά με τον προσωπικό ρόλο του καθενός στον στόχο της επίτευξης της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

6.2 Δημιουργία βίντεο- Ακτιβιστική καλλιτεχνική έκφραση (30')

Οι ομάδες των μαθητών εμπνεόμενες από το παράδειγμα του «Energy Revolution» σχεδιάζουν και δημιουργούν ένα μικρό σποτ ή ένα σλόγκαν με στόχο να ευαισθητοποιήσουν τους μαθητές του σχολείου σχετικά με την κλιματική αλλαγή.

Η κάθε ομάδα αποφασίζει αν θα χρησιμοποιήσει κάποια από τα παραχθέντα προϊόντα των προηγούμενων εργαστηρίων (καλλιγραφήματα, εικαστικά έργα, παγωμένες εικόνες) ή αν θα απελευθερώσει τη φαντασία της και θα δημιουργήσει ένα εντελώς νέο σκηνικό. Συζητά επίσης τον χώρο γυρίσματος (γωνιά τάξης, σχολικό διάδρομο, αυλή κ.α.), τον ρόλο του κάθε μέλους και τις ατάκες που θα εκφέρουν. Από τις ομάδες θα παραχθούν τέσσερις μικρές ταινίες διάρκειας 01:30-02:00 λεπτά. Για τη βιντεοσκόπηση μπορούν να αξιοποιηθούν ψηφιακά μέσα που διαθέτει το σχολείο (τάμπλετ ή φωτογραφική μηχανή) ή εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί η κάμερα ενός κινητού τηλεφώνου που διαθέτει ο/η εκπαιδευτικός.

Εναλλακτικά και σε περίπτωση που δεν διαθέτει το σχολείο τεχνολογικό εξοπλισμό, η κάθε ομάδα αποφασίζει ένα σλόγκαν, το δημιουργεί σε χαρτί του μέτρου και το τοποθετεί σε κεντρικό σημείο της σχολικής μονάδας.

Στον Ατομικό Φάκελο Επιτευγμάτων (Portfolio), οι μαθητές/τριες θα βάλουν το τελικό κείμενο από τον σχεδιασμό του σποτ ή το σλόγκαν που δημιούργησαν με την ένδειξη 7.

6.3 Αναστοχασμός (5΄)

Σε κύκλο οι μαθητές/τριες εκφράζουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους για το εργαστήριο που προηγήθηκε.

6.4 Δραστηριότητα επέκτασης

Η εμβληματική φυσιογνωμία της Γκρέτας Τούνμπεργκ και τα εφηβικά κινήματα για το κλίμα (10΄)

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει το στιγμιότυπα από την ομιλία της Γκρέτας Τούνμπεργκ στα Ηνωμένα Έθνη <https://www.youtube.com/watch?v=DYqtXR8iPIE> μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή της τάξης και κατόπιν γίνεται συζήτηση για τον ρόλο που μπορούν να παίξουν τα κινήματα νεολαίας για την αλλαγή του κλίματος. Εναλλακτικά, ο/η εκπαιδευτικός διαβάζει το παρακάτω κείμενο στην τάξη και μετά ξεκινά τη συζήτηση:

[...] Με μια παθιασμένη ομιλία, η έφηβη ακτιβίστρια για το κλίμα Γκρέτα Τούνμπεργκ άνοιξε τις εργασίες της Συνόδου για το Κλίμα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, όπου οργισμένη καταδίκασε την ολιγωρία των ηγετών της διεθνούς κοινότητας να λάβουν αποφασιστικά μέτρα στη μάχη εναντίον της κλιματικής αλλαγής. «Όλα είναι λάθος. Δεν έπρεπε να είμαι εδώ, έπρεπε να βρίσκομαι στο σχολείο μου, στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού» σημείωσε η 16χρονη, με την φωνή της να σπάει από την ένταση, αλλά πάντα δυνατή. «Πώς τολμάτε; Μου κλέψατε τα όνειρά μου και την παιδική ηλικία μου με τα κενά λόγια σας».

«Μας εγκαταλείψατε. Όμως, οι νέοι αρχίζουν να κατανοούν την προδοσία σας» τόνισε. «Εάν εσείς αποφασίσατε να μας εγκαταλείψετε, εγώ σας λέω: δεν θα σας συγχωρήσουμε ποτέ». [...] «Ο κόσμος ξυπνάει και η αλλαγή έρχεται, είτε σας αρέσει είτε όχι. Ευχαριστώ» κατέληξε η έφηβη ακτιβίστρια, η οποία καταχειροκροτήθηκε από τους παρευρισκομένους στην αίθουσα της Γενικής Συνέλευσης [...]

Πηγή: [iefimerida.gr](https://www.iefimerida.gr) - <https://www.iefimerida.gr/kosmos/toynmpergk-briskomaste-arhes-mazikoy-afanismo>

7ο Εργαστήριο: «Αναστοχασμός - Αξιολόγηση - Διάχυση»	
Δεξιότητες	A1, A2, Δ1, Δ3
 Στόχοι	Οι μαθητές και οι μαθήτριες αναμένεται: <ul style="list-style-type: none"> • να αναστοχαστούν πάνω στα 7 Εργαστήρια Δεξιοτήτων που προηγήθηκαν • να αξιοποιήσουν τους Ατομικούς τους Φακέλους για τον αναστοχασμό • να αυτοαξιολογηθούν • να διατυπώσουν τις επιθυμίες τους για τη συνέχιση των εργαστηρίων δεξιοτήτων.
Ηλικιακή ομάδα	E- ΣΤ Δημοτικού
Μέγεθος ομάδας	20 μαθητές/τριες
Χρόνος	1 διδακτική ώρα (45΄)
Υλικά και μέσα	<ul style="list-style-type: none"> • Ατομικός Φάκελος κάθε μαθητή (portfolio) • ηλεκτρονικός υπολογιστής • προβολικό μηχάνημα • σύνδεση στο διαδίκτυο
Τρόπος Εργασίας	<ul style="list-style-type: none"> • Εργασία σε ομάδες • Συζήτηση στην ολομέλεια
Περιγραφή εργαστηρίου	

7.1 Προβολή των βίντεο (15΄)

Προβάλλονται τα σποτ των ομάδων στην τάξη και η κάθε ομάδα μοιράζεται τη μικρή ιστορία της παραγωγής τους (πώς γεννήθηκε η ιδέα, πώς συνεργάστηκαν, αν είναι ικανοποιημένοι από το αποτέλεσμα, αν τους άρεσε η διαδικασία). Όλοι μαζί αποφασίζουν πώς θα αξιοποιήσουν τα σποτάκια. Τονίζεται η σημασία της ταυτότητας των σποτ και των πνευματικών δικαιωμάτων.

7.2 Κριτικός Αναστοχασμός (10΄)

Οι μαθητές σε ολομέλεια επιστρέφουν στον Ενοιολογικό Χάρτη και συμπληρώνουν όλα όσα προέκυψαν από τα ενδιάμεσα εργαστήρια. Με την ερώτηση «Τι καταφέραμε έως σήμερα;» αναστοχάζονται κριτικά πάνω στην πορεία των 7 Εργαστηρίων και σχολιάζουν τι έγινε σωστά, τι θα μπορούσε να γίνει καλύτερα, τι θα κρατήσουν και τι θα απορρίψουν.

7.3 Ατομική και ομαδική αξιολόγηση (10΄)

Στις ομάδες ανοίγονται οι Ατομικοί φάκελοι Επιτευγμάτων (Portfolio) και πάνω στην εξέλιξη των Επτά Εργαστηρίων και τη συμβολή της ομάδας στα επιτεύγματα της τάξης.

7.4 Διάχυση του προγράμματος- Έκθεση των δημιουργημάτων (10')

Δημιουργούν μια έκθεση με τα υλικά του προγράμματος σε κοινόχρηστο χώρο, την οποία επισκέπτονται οι μαθητές του σχολείου. Η δράση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Επέκταση προγράμματος

Σαν επέκταση του προγράμματος οι μαθητές θα ετοιμάσουν ένα δικό τους ρεπορτάζ, ένα άρθρο για τη σχολική ή διαδικτυακή τους εφημερίδα, που θα αναφέρεται στο νόημα των Επτά Εργαστηρίων που βίωσαν. Αυτό μπορεί να είναι ένα μικρό κείμενο συνδυασμένο με φωτογραφίες ή ένα κολάζ ή οτιδήποτε άλλο και που θα κάνει γνωστό το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής ευαισθητοποιώντας την κοινή γνώμη.

Ο εκπαιδευτικός έχοντας ενημερώσει από την αρχή της χρονιάς για τις 4 θεματικές ενότητες των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να προτείνουν αν θα ήθελαν να συνεχίσουν την ενασχόληση με την κλιματική αλλαγή σε ένα από τα επόμενα εργαστήρια εμβαθύνοντας στην ήδη αποκτηθείσα γνώση. Για παράδειγμα, εάν η τάξη επιθυμεί να γυρίσει μία μεγαλύτερη σε διάρκεια ταινία, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο θεματικός κύκλος “Δημιουργώ και Καινοτομώ”. Εάν επιθυμεί να σχεδιάσει μια καμπάνια για το κλίμα που να απευθύνεται στην κοινότητα, συνεχίζει με τον Θεματικό Κύκλο “Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ”. Μια ταινία θα μπορούσε να έχει ως θέμα την ευθύνη που έχουμε σαν κοινωνία για το μέλλον του πλανήτη φωτίζοντας τις δύο αντίθετες συμπεριφορές: την υπερκαταναλωτική και τη βιώσιμη. Κατά τη διάρκεια επεξεργασίας της ταινίας οι μαθητές μπορούν να έρθουν σε επαφή με την έννοια της κλιματικής ουδετερότητας και να οραματιστούν αλλαγές στην κοινότητά τους στην κατεύθυνση αυτή με χρονικό ορίζοντα το 2050.

Σύνδεσμοι

- Η Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας παρέχει στους νέους πληροφορίες σχετικά με το τι είναι η [κλιματική αλλαγή](#).
- Για να πάρετε κάποιες ιδέες, δείτε το ακόλουθο αρχείο: (<https://www.contentarchive.wwf.gr/images/pdfs/pe/FrigoPoliMellontos.pdf>)
- Κουίζ <https://quizlet.com/585625921/flashcards>
- Energy Revolution - Greek subs https://www.youtube.com/watch?v=Ooi9iFsxu_k
- Επίσημος ιστότοπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης https://ec.europa.eu/clima/sites/youth/causes_el

